

SLUŽBENI GLASNIK

OPĆINA TOMISLAVGRAD

GODINA III

TOMISLAVGRAD, 26. SIJEČNJA 1999.

BROJ 2

S A D R Ž A J:

OPĆINSKO VIJEĆE TOMISLAVGRAD

I.	Statut općine Tomislavgrad	2
----	----------------------------------	---

OPĆINSKO VIJEĆE TOMISLAVGRAD

S T A T U T

OPĆINE TOMISLAVGRAD

Na temelju članka 57. stavak 1. Ustava Hercegbosanske županije ("Narodne novine Hercegbosanske županije", broj 3/1996), članka 6. stavak 2. Zakona o osnovama lokalne samouprave ("Službene novine F BiH", broj 6/95) i članka 48. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Narodne novine Hercegbosanske županije", broj 4/98), Općinsko vijeće Tomislavgrad na sjednici održanoj dana 26. siječnja 1999. godine, donosi

S T A T U T
OPĆINE TOMISLAVGRAD

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Statutom uređuje se samoupravni djelokrug općine, sudjelovanje građana u odlučivanju, ustrojstvo, ovlaštenja, način rada Općinskog vijeća i njegovih tijela, provođenje referendumu, osnivanje i rad mjesnih zajednica, ustrojstvo i rad javnih službi, imovina i financiranje općine, oblici suradnje Općinskog vijeća sa drugim jedinicama lokalne samouprave, te druga pitanja važna za ostvarenje prava i obveza općine.

Članak 2.

Općina je jedinica lokalne samouprave u kojoj građani ostvaruju lokalnu samoupravu u poslovima utvrđenim Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Članak 3.

Naziv općine je: općina Tomislavgrad.

Sjedište općine je u Tomislavgradu, Ulica Mijata Tomića bb. Općina ima svojstvo pravne osobe.

Članak 4.

Područje općine čine naselja: Baljci, Blažuj, Bogdašić, Borčani, Bukova Gora, Bukovica, Cebara, Crvenice, Ćavarov Stan, Dobrići, Donji Brišnik, Eminovo Selo, Galečić, Gornja Prisika, Gornji Brišnik, Grabovica, Jošanica, Kazaginac, Kolo, Kongora, Korita, Kovači, Krnjin, Kuk, Letka, Lipa, Liskogovača, Lug, Mandino Selo, Mesihovina, Miljacka, Mijakovo Polje, Mrkodol, Mokronoge, Omerovići, Omolje, Oplečani, Pasič, Podgaj, Prisoje, Radoši, Rašćani, Rašeljke, Roško Polje, Reniči, Rošnjač, Sarajlje, Sconica, Srđani, Stipanići, Šujica, Tomislavgrad, Vedašić, Vojkovići, Vranjače, Vrilo, Zaljuče, Zaljut i Zidine.

Tomislavgrad je naselje gradskog karaktera.

Članak 5.

Posebnom odlukom Općinskog vijeća utvrdit će se granice općine Tomislavgrad.

Članak 6.

Općina Tomislavgrad ima grb.

Grb općine ima oblik štita i sastavljen je iz dva dijела. U gornjoj polovici nalazi se kraljevska kruna zlatno-žute boje na crvenoj podlozi, a na donjoj polovici grba nalazi se obris tomislavgradske bazilike crvene boje na bijeloj podlozi. Grb je optočen trakom zlatno-žute boje.

Članak 7.

Općina ima zastavu.

Zastava općine je pravokutnog oblika bijelo-crvene boje vodoravno poredane, gornja polovica zastave je bijela, a donja crvene boje.

U sredini zastave i sjecištu dijagonala nalazi se grb općine Tomislavgrad.

Uporaba grba i zastave uređuje se posebnom odlukom.

Članak 8.

Dan općine Tomislavgrad je 08. srpnja.

Datum iz stavka 1. ovog članka je spomen na 08. srpnja 1924. godine kada je na Tomislavgradskom polju slavljenica tisućita obljetnica hrvatskog kraljevstva i tisućita obljetnica krunidbe prvog hrvatskog kralja Tomislava.

Članak 9.

Općina ima pečat.

Pečat ima oblik kruga promjera 40 mm i 20 mm.

U središtu pečata nalazi se povijesni hrvatski grb, a oko grba u koncentričnim krugovima je obvezatni tekst utvrđen posebnim propisom.

Članak 10.

Za naročita dostignuća u gospodarstvu, znanosti, kulturi i sportu od značaja za općinu, Vijeće može dodijeliti javna priznanja fizičkim i pravnim osobama.

Javna priznanja dodjeljuju se pod uvjetom i na način propisan posebnom odlukom.

Članak 11.

Osobe koje su se istakle naročitim zaslugama za općinu, Općinsko vijeće može proglašiti počasnim građaninom.

Počasnom građaninu dodjeljuje se Povelja općine.

Članak 12.

Općinsko vijeće će u skladu sa zakonom, ovlastima i mogućnostima, posebno skrbiti za sve branitelje i stradalnike Domovinskog rata i članove njihovih obitelji, ostvarivati i štititi njihova prava u suradnji sa svim udrugama proisteklim iz Domovinskog rata.

U okviru djelokruga skrbi o problemima iseljenika i njihovih obitelji, o održavanju kulturnih i drugih sveza s njima i njihovim organizacijama, te o upoznавању s dostignućima o materijalnoj i društvenoj izgradnji općine, kao i o pitanjima iseljenika i ostvarivanje uvjeta za njihov povratak u domovinu.

Članak 13.

Ostvarujući zajednički interes u unapređenju društveno-kulturnog razvijanja, Općinsko vijeće uspostavlja i održava suradnju s drugim jedinicama lokalne samouprave u Županiji, Federaciji BiH i BiH i inozemstvu.

Kad postoji dugoročan i trajan interes za uspostavu suradnje i mogućnosti za njezin razvitak može se sa pojedinim jedinicama lokalne samouprave sklopiti akt o suradnji i međusobnim odnosima.

Članak 14.

Općinsko vijeće može proglašiti pojedini grad prijateljskim gradom radi njegova udjela u ostvarivanju i razvoju međusobnih odnosa kojima se ostvaruje prijateljstvo i suradnja te potiče razvoj općine.

Članak 15.

U postupku pripremanja i donošenja zakona, odluka i drugih općih akata na razini Hercegbosanske županije i Federacije BiH, Općinsko vijeće daje inicijative, mišljenja i prijedloge nadležnom tijelu.

II - SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Članak 16.

Općina, kao jedinica lokalne samouprave, je samostalna u odlučivanju u poslovima iz samoupravnog djelokruga u skladu sa Ustavom i Zakonom Hercegbosanske županije, a podliježe nadzoru zakonitosti koji obavljaju nadležna tijela Županije.

Članak 17.

U okviru samoupravnog djelokruga u općini se prvenstveno:

- poduzima sve potrebne mјere u cilju osiguranja i zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda građana,
- stvaraju i razvijaju materijalnih i drugih uvjeta za život i rad i zadovoljavaju materijalnih i zajedničkih potreba, u skladu sa utvrđenom političkom i propisima Županije i Federacije,
- sprovodi utvrđenu obrazovnu politiku,
- poduzima mјere u cilju unapređenja lokalnog poslovanja i humanitarnih aktivnosti,
- provodi utvrđenu stambenu politiku,
- provodi propise Županijske vlasti o korištenju lokalnog zemljišta i prostornog planiranja,
- provodi socijalnu politiku i uspostavlja službe socijalne zaštite,
- izgrađuje i održava puteve, vodovode i ostalu infrastrukturu lokalnog značaja,
- poduzima mјere za osiguranje higijene zdravlja,
- upravlja javnim dobrima u javnoj uporabi lokalnog značaja,
- donosi propise o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje koje nije osigurala Vlada Županije ili Federalna vlast,
- donosi propise za izvršavanje općinskih nadležnosti,
- osigurava opće uvjete za snabdjevanje građana i vršenje uslužnih djelatnosti,
- osigurava javni red i mir.

Obavljanje pojedinih poslova iz samoupravnog djelokruga općine može se u skladu sa zakonom povjeriti poduzećima, ustanovama i drugim pravnim osobama utemeljenim radi obavljanja javnih službi u općini.

Članak 18.

Ostvarujući zajedničke interese za šire područje općine i druge jedinice lokalne samouprave (općine, gradovi, Županija) međusobno surađuju radi unapređenja gospodarskog i socijalnog razvijanja lokalnih zajednica.

Ciljevi, uvjeti i institucije suradnje, uzajamne obvezne, prava i organizacijska pitanja, finansijski odnosi i način rješavanja sporova utvrđuju se sporazumom zainteresiranih jedinica lokalne samouprave.

Prijedlog za poticanje suradnje može dati Općinsko vijeće, radno tijelo Vijeća i Općinski načelnik.

O pokrenutom prijedlogu iz prethodnog stavka ovog članka dužan je u roku od 30 dana raspravljati Općinski načelnik i zauzeti svoje stajalište.

O zauzetom stajalištu Općinski načelnik upoznaje podnositelja prijedloga.

Ako Općinski načelnik prihvati prijedlog odredit će po potrebi i tijelo za pripremu prijedloga sporazuma.

O prijedlogu sporazuma iz stavka 2. ovog članka odlučuje Općinsko vijeće.

III - NEPOSREDNO SUDJELOVANJE GRADANA
U ODLUČIVANJU

Članak 19.

Građani mogu neposredno sudjelovati u odlučivanju o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga općine referendumom, mjesnim zborom građana i građanskom inicijativom u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Članak 20.

Referendum se može raspisivati radi odlučivanja o prijedlogu o promjeni Statuta općine, o programu uređenja gradskog građevnog zemljišta (Regulacioni plan), o prijedlogu za finansiranje objekta

lokalne infrastrukture, o prijedlogu propisa i drugih općih akata kao i o drugim pitanjima iz djelokruga Općinskog vijeća određen zakonom i ovim Statutom.

Referendum, na temelju zakona i Statuta općine raspisuje Općinsko vijeće na prijedlog jedne trećine Općinskog vijeća, na prijedlog načelnika ili na prijedlog jedne četvrtine ukupnog broja mješovitih zajednica na području općine.

Članak 21.

Pravo glasovanja na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području općine i upisani su u birački spisak.

Članak 22.

Odluka donijeta na referendumu obvezna je za Općinsko vijeće i građane.

Potpak održavanja referenduma propisuje se ovim Statutom i u skladu sa zakonom.

Na odluke donesene referendumom primjenjuju se odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi, o nadzoru i zaštiti lokalne samouprave.

Članak 23.

Općinsko vijeće može tražiti mišljenje od zbora građana mješovitih zajednica o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja iz djelokruga općine kao i o drugim pitanjima određenim zakonom.

Članak 24.

O svakom pitanju iz djelokruga Općinskog vijeća može se pokrenuti rasprava putem građanske inicijative.

O prijedlogu iz prethodnog stavka Općinsko vijeće mora raspravljati ako ga potpisom podtži najmanje 20% birača upisanih u birački spisak općine i dati odgovor podnositeljima najkasnije u roku od 3 mjeseca od prijema građanske inicijative.

Pismena odluka se dostavlja nositelju građanske inicijative odmah po njenom doštošenju.

Članak 25.

Općinski načelnik dužan je omogućiti građanima i pravnim osobama podnošenje prigovora i pribužbi na svoj rad i rad službi za upravu općine kao i na nepravilan odnos zapostenih kad im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja svojih građanskih prava.

IV - OPĆINSKA TIJELA

1. Z a j e d n i ē k o d r e d b e

Članak 26.

Općinsko vijeće i Općinski načelnik su tijela vlasti u općini, koji svoju funkciju vrše u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Članak 27.

Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana i općine.
Općinski načelnik je izvršno-upravno tijelo općine.

Članak 28.

Broj općinskih vijećnika utvrđuje se ovim Statutom u skladu sa Ustavom Županije, zavisno od broja stanovnika općine.

Članak 29.

Izbor općinskih vijećnika vrši se u skladu sa Ustavom, zakonom, ovim Statutom, na slobodnim demokratskim izborima.

Mandat općinskih vijećnika je dvije godine, s tim da mandat prvih članova Općinskog vijeća traje jednu godinu.

bijesac.

Prava i dužnosti općinskih vijećnika utvrđuju se ovim Statutom.

Članak 30.

Općinsko vijeće donosi propise i akte u okviru prava i dužnosti općine utvrđenih Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Općinsko vijeće zasjeda javno osim u izuzetnim slučajevima predviđenim Poslovnikom i vodi zapisnike o donijetim odlukama.

Članak 31.

Unutarnja organizacija i način rada Općinskog vijeća uređuje se Poslovnikom.

Poslovnik se donosi većinom glasova izabranih općinskih vijećnika.

Članak 32.

Općinsko vijeće bira između izabranih općinskih vijećnika predsjednika.

Predsjednik zastupa Općinsko vijeće i predsjedava sjednicama Općinskog vijeća.

Predsjednik Općinskog vijeća svoju dužnost može obavljati profesionalno.

Općinsko vijeće bira, na prijedlog izabranih općinskih vijećnika, tajnika Općinskog vijeća koji tu dužnost obavlja profesionalno.

Općinsko vijeće može obrazovati radno predsjedništvo Vijeća.

Članak 33.

Općinsko vijeće donosi odluke većinom glasova izabranih općinskih vijećnika.

Statut, Proračun i završni račun donose se dvotrcinskom većinom glasova izabranih općinskih vijećnika.

Poslovnikom se mogu odrediti i druga pitanja o kojima se odlučuje dvotrcinskom većinom glasova izabranih općinskih vijećnika.

Članak 34.

Općinski vijećnici za svoj rad u Općinskom vijeću imaju pravo na naknadu troškova, odnosno izgubljenu zaradu, u skladu sa Odlukom Općinskog vijeća.

Članak 35.

Nositelj izvršne vlasti u okviru prava i dužnosti općine je Općinski načelnik.

Općinskog načelnika bira Općinsko vijeće dvotrcinskom većinom glasova izabranih općinskih vijećnika, na način i po postupku utvrđenom Poslovnikom Općinskog vijeća u skladu sa ovim Statutom.

Nespojive su funkcije Općinskog načelnika i općinskog vijećnika.

Članak 36.

U slučaju upražnjenja mesta Općinskog načelnika, Općinsko vijeće u roku od 30 dana izabrat će novog načelnika.

Ako Općinski načelnik privremeno nije u mogućnosti da obavlja svoju dužnost, predsjedavajući Općinskog vijeća vršiti će funkciju Općinskog načelnika.

Općinski načelnik s dužnosti će biti smjenjen ako se za njegovu smjenu izjasni dvoje trećine općinskih vijećnika.

2. Općinsko vijeće

a) Općinsko vijeće

Članak 37.

U okviru samoupravnog djelokruga Općinsko vijeće donosi:

- priprema i dvotrcinskom većinom glasova izabranih općinskih vijećnika usvaja Statut općine,

- bira Općinskog načelnika,
- usvaja Općinski proračun i donosi propise o oporezivanju i na druge načine osigurava potrebno financiranje koje nisu osigurali Županija i federalna vlast,
- donosi Poslovnik o svom radu,
- osniva javna poduzeća, javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje gospodarstvenih, društvenih, komunalnih i drugih djelatnosti od interesa za općinu,
- raspisuje referendum,
- raspisuje javni zajam i samodoprinos i odlučuje o zaduženju općine,
- utvrđuje naziv naseljenih mjesta i dijelova naseljenih mjesta,
- odlučuje o izmjeni naziva ulica, trgova, mostova,
- donosi i druge propise u izvršavanju općinskih nadležnosti.

3. Sastav i izbor općinskog vijeća

Članak 38.

Općinsko vijeće broji 30 vijećnika.

Članak 39.

Općinsko vijeće biraju demokratskim putem glasači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine.

Svaki glasač ima pravo glasovati za bilo koju registriranu stranku i biti biran za vijećnika.

Svaka stranka će dobiti broj vijećničkih mjesta srazmjerno postotku osvojenih glasova.

Članak 40.

Vijećnici imaju pravo sudjelovati na sjednicama vijeća, podnosići prijedloge za donošenje općih akata i drugih akata i mjera, te postavljati pitanja iz samoupravnog djelokruga općine na sjednici vijeća neposredno ili pismenim putem predsjedniku vijeća.

Članak 41.

Vijećnik Općinskog vijeća ima pravo podnosići Vijeću prijedloge odluka i drugih akata te pokretati druga pitanja iz njegovog djelokruga.

Članak 42.

Vijećnik ima pravo:

- sudjelovati u pripremi Programa rada Općinskog vijeća,
- podnosići prijedlog za donošenje odluka i drugih akata uz djelokrug vijeća,
- podnosići prijedloge da se prijedlog za donošenje odluke iznese na javnu raspravu,
- postavljati vijećnička pitanja,
- predlagati sprovođenje akata iz djelokruga vijeća,
- podnosići prijedlog za izbor, imenovanje i razriješenje i druga vijećnička prava koja su pobliže utvrđena Poslovnikom Općinskog vijeća.

Članak 43.

Vijećnik ima pravo i dužnost:

- sudjelovati na sjednicama Općinskog vijeća i radnih tijela Vijeća,

- prihvati izbor za člana u radnom tijelu Vijeća s tim da istovremeno može biti član najviše dva stalna radna tijela.

Članak 44.

Vijećniku prestaje mandat prije isteka mandata na koji je izabran:

- smrću vijećnika,
- ako podnese ostavku,

- ako mu je pravomoćnom sudskom odlukom oduzeta poslovna sposobnost,
- ako je pravomoćnom sudskom odlukom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci,
- ako prihvati izbor i imenovanje na neku od dužnosti koja je prema zakonu nespojiva s dužnošću vijećnika.

Članak 45.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Općinskog vijeća uređuje se u skladu sa zakonom, Poslovnikom i ovim Statutom.

4. Predsjednik i potpredsjednik općinskog vijeća

Članak 46.)

Općinsko vijeće ima predsjednika i dvojicu potpredsjednika.

Predsjednika i potpredsjednika bira Općinsko vijeće iz reda vijećnika, a na prijedlog Komisije za izbor i imenovanje na način i po postupku određenom Poslovnikom Općinskog vijeća.

Članak 47.

Predsjednik Vijeća predstavlja Vijeće, rukovodi njegovim radom i ima ovlast i obveze utvrđene zakonom, Poslovnikom i ovim Statutom.

Potpredsjednici pomažu u radu predsjedniku, zamjenjuju ga u slučaju spriječenosti ili odsutnosti, obnašaju i druge poslove koje im povjeri Vijeće ili predsjednik.

5. Radna tijela

Članak 48.)

Općinsko vijeće može osnovati savjete, komisije, odbore i druga radna tijela u svrhu pripreme odluka iz svog djelokruga.

Sastav, broj članova, djelokrug i način rada radnih tijela utvrđuje se Poslovnikom odnosno posebnom odlukom Vijeća o osnivanju radnog tijela.

Predsjednika, zamjenika predsjednika i određeni broj članova radnih tijela bira Vijeće na prijedlog Komisije za izbor i imenovanje iz reda svojih članova, a ostali članovi mogu se birati iz reda stručnih osoba.

b) Općinski načelnik

Članak 49.

Općinski načelnik odgovoran je Općinskom, vijeću za obavljanje poslova iz nadležnosti samoupravnog djelokruga općine.

Općinski načelnik nadležan je za:

- provođenje općinske politike, izvršavanje općinskih propisa, delegiranih ili prenesenih nadležnosti općini od Županijske i federalne vlasti,
- osiguranje suradnje općinskih službenika sa ombudsmanima,
- sticanje o organizaciji općinske uprave i njenom radu,
- rukovođenje radom općinskih službi i općinskih službenika,
- imenovanje i smjenjivanje općinskih službenika,
- konzultacije za izbor sudaca Općinskog suda, općinskih tužitelja i njihovih zamjenika, te općinskih javnih pravobranitelja i sudaca porotnika općinskih sudova,
- pripremanje prijedloga koje razmatra Općinsko vijeće,
- vođenje brige o imovini općine,
- podnosi prijedlog izvješća Općinskom vijeću i javnosti o provođenju općinske politike i svojih aktivnosti,
- izvršava Županijsku skupštinu, odnosno županijska tijela o izvršavanju županijske politike i županijskih zakona i drugih propisa, kao i o stanju u odgovarajućoj oblasti, kada izvršenje te politike i tih zakona povjereno općini,
- izvršenje drugih poslova utvrđenih zakonom i ovim Statutom.

Članak 50.

Općinskim tijelom uprave rukovodi Općinski načelnik.

U rukovođenju općinskim tijelima uprave Općinskom načelniku pomažu rukovodeći službenici.

Članak 51.

Rukovodeći službenici iz prethodnog članka su pomoćnici, tajnici i savjetnici.

Članak 52.

Pomoćnik Općinskog načelnika nепosredno rukovodi određenom općinskom službom za upravu i vrši druge poslove iz određene oblasti iz koje mu odredi Općinski načelnik.

Tajnik Općinskog načelnika neposredno rukovodi složenijim poslovima u jednoj ili više oblasti rada ili s više organizacijskih jedinica i vrši druge poslove koje mu odredi općinski načelnik.

Savjetnik Općinskog načelnika vrši složenje poslove iz određene oblasti koji zahtjevaju posebnu stručnost i samostalnost u radu.

Članak 53.)

Rukovodeće službenike, bez natječaja postavlja i smjenjuje Općinski načelnik.

Rukovodeći službenici za svoj rad odgovaraju Općinskom načelniku.

Članak 54.

Unutarnju organizaciju općinskih službi za upravu utvrđuje Općinski načelnik.

Općinski načelnik sa službama za upravu obavlja poslove iz samoupravnog djelokruga općine i poslove Županijske uprave koji su Županijskim zakonom preneseni na općinu u okviru jedinstvenog općinskog tijela uprave.

Općinski načelnik obvezan je organizirati službe za upravu za obavljanje prenesenih poslova Županijske uprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje županijska uprava.

Članak 55.

Općinski načelnik odgovoran je Vladi Županije za zakonito i efikasno obavljanje poslova uprave, koji su u skladu sa Zakonom preneseni na općinu.

U obavljanju poslova uprave iz stavka I. ovog članka Općinski načelnik je dužan da postupa u skladu sa općim ili pojedinačnim uputama Vlade Županije.

Članak 56.

Općinski načelnik obvezan je, u skladu sa županijskim zakonom, izvještavati županijska tijela uprave i županijske upravne ustanove o izvršavanju županijske politike i županijskih zakona i drugih županijskih propisa i međunarodnih ugovora i na njihovo traženje dostavljati im potrebite podatke, spise i izvješća.

c) Upravni odjeli i službe

Članak 57.)

U okviru općinskog tijela uprave vrstu i broj općinskih službi za pravu utvrđuje Općinsko vijeće, u zavisnosti od veličine općine, broja stanovnika, obima i značaja zadataka iz nadležnosti općine i poslova prenesenih od strane Županije ili Federacije, a u skladu sa zakonom i drugim propisima, na način da se osigura zakonito, racionalno i efikasno izvršenje funkcije uprave.

Za pojedine oblasti u pravilu se osnivaju slijedeći upravni odjeli:

1. Odjel gospodarstva,
2. Odjel financija,
3. Odjel graditeljstva i prostornog uređenja,

4. Odjel geodetskih i imovinsko-pravnih poslova,
  5. Odjel društvenih djelatnosti i opće uprave,
  6. Odjel obnove i razvijanja.
- Broj i ustrojstvo upravnih odjela iz stavka 1. ovog članka uređuje se posebnom odlukom Općinskog vijeća.

Članak 58.

Na čelu upravnog odjela je pomoćnik, koga postavlja i smjenjuje Općinski načelnik.

Pomoćnici odjela osobno su odgovorni Općinskom načelniku za svoje područje rada.

Članak 59.

Stručni, opći i tehnički poslovni za potrebe Općinskog vijeća i Općinskog načelnika obnašaju se u posebnoj službi koja se osniva odlukom općine.

7. Organizacija i nadležnost općinskog suda za prekršaje

Članak 60.

Općinski sud za prekršaje osniva Općinsko vijeće.

Dvije ili više općina mogu zajednički osnovati Općinski sud za prekršaje.

Aktom o osnivanju Općinskog suda za prekršaje utvrđuje se sjedište i područje Suda, kao i broj sudaca za prekršaje.

Općinsko vijeće može posebnom odlukom utvrditi broj sudaca.

Broj sudaca, postupak, imenovanje sudaca, financiranje iz stavka 1. ovog članka određuje se Zakonom o prekršajima.

V - PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE

Članak 61.

Općinsko vijeće, na temelju prava i ovlaštenja utvrđenih zakonom i ovim Statutom donosi opće i pojedinačne akte.

Općim aktima Vijeće uređuje pitanja od bitnog značaja za područje općine.

Opći akti su:

- Statut,
- Odluke,
- Proračun općine,
- Zavrišni račun općine,
- Poslovnik o radu i
- drugi akti.

Pojedinačnim aktima Općinsko vijeće rješava pojedinačna pitanja.

Pojedinačni akti su:

- Preporuka,
- Naredba,
- Rješenje,
- Zaključak, te
- Rješenje i Zaključak kao upravni akti.

Način i postupak donošenja akata određuje se Poslovnikom Općinskog vijeća.

Općinski propisi stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku općine Tomislavgrad", a isti moraju biti u suglasnosti sa Ustavom i Zakonom.

Svi akti koje donosi Općinsko vijeće obvezno se objavljuju u "Službenom glasniku općine Tomislavgrad".

VI - AKTI OPĆINSKOG NAČELNIKA

Članak 62.

Načelnik općine u izvršavanju propisa i općih akata iz samoupravnog djelokruga općine donosi pojedinačne akte kojima

se rješava o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba u prvom stupnju.

Pojedinačni akti su: Rješenje, Zaključak, Preporuka, Naredbe, Uputstva i drugi akti.

Protiv upravnih akata Općinskog načelnika donesenih u prvom stupnju nije dopuštena žalba.

Članak 63.

Općinski načelnik u prenesenim poslovima Županijske uprave rješava o upravnim stvarima u prvom stupnju.

Protiv upravnih akata Općinskog načelnika iz stavka 1. ovoga članka rješava nadležno Županijsko ministarstvo.

VII - NADZOR I ZAŠTITA LOKALNE SAMOUPRAVE

Članak 64.

Nadzor nad radom tijela općine obavlja se na način i po postupku predviđenim Ustavom i Zakonom.

Članak 65.

Općinski načelnik je dužan u roku od osam dana od dana donošenja Statuta, odnosno općeg akta kojeg donosi Općinsko vijeće, isti dostaviti Županu Hercegbosanske županije (u daljem tekstu: Županija).

Ako Župan ocjeni da Statut, odnosno opći akt iz prethodnog stavka je u suprotnosti sa Ustavom i zakonom obustaviti će od izvršenja Statut općine - njegovu primjenu, odnosno opći akt koji donosi Općinsko vijeće i pokrenuti će postupak pred Ustavnim, sudom Federacije BiH za ocjenu ustavnosti.

Ako Župan ne pokrene postupak iz stavka 2. ovog članka u roku od 30 dana od dana obustave izvršenja prestaje obustava izvršenja Statuta, odnosno općeg akta koji donosi Općinsko vijeće.

Članak 66.

Skupština Županije može raspustiti Općinsko vijeće na prijedlog Vlade Županije u slučaju:

- kad učestalo donosi opće akte suprotno Ustavu, zakonu i drugim propisima ili zbog učestalih težih povreda zakona i drugih propisa,
- ako se u roku od 90 dana od dana konstituiranja Općinskog vijeća ne izabere Općinski načelnik,
- u slučaju nedonošenja Statuta u roku propisanom Zakonom o lokalnoj samoupravi,
- ne donošenja Proračuna općine u roku određenom zakonom.

Članak 67.

Županijska skupština imenovat će povjerenika Županijske skupštine, kada je na temelju prethodnog članka raspušteno Općinsko vijeće.

Povjerenik Županijske skupštine obavlja dužnost do izbora novog Općinskog vijeća.

Članak 68.

Radi ostvarivanja Ustavom, Zakonom i ovim Statutom utvrđenih prava osigurava se zaštita prava, a naročito:

- pravo građana da putem referendumu i drugih oblika odlučivanja osobnim izjašnjavanjem ili preko slobodno izabranih predstavnika odlučuje o poslovima lokalnog značaja,
- pravo građana na samoorganiziranje,
- pravo građana da budu konzultirani o svim pitanjima kada se zakonom uređuju pitanja kojima se reguliraju prava i obveze u općini,
- davanje mišljenja u slučaju kada Županija želi prenijeti pojedine poslove općini iz okvira svoje nadležnosti.

VIII - JAVNOST RADA I ODGOVORNOST**Članak 69.**

Rad Općinskog vijeća, načelnika i upravnih tijela općine je javan.

Sjednice ili pojedini dio sjednice Vijeća može se održati bez nazočnosti javnosti, o čemu odlučuje Vijeće većinom glasova svih vijećnika.

Članak 70.

Javnost rada Vijeća, Općinskog načelnika i upravnih tijela osigurava se:

- javnim održavanjem sjednica,
- izvještanjem i napisima u tisku i drugim oblicima javnog priopćavanja,
- izdavanjem službenih publikacija,
- određivanjem konferencija Općinskog načelnika sa predstavnicima sredstava javnog informiranja i osiguranjem drugih uvjeta upoznavanjem javnosti sa radom tijela uprave, odnosno Općinskog načelnika,
- objavljinjem općih akata i drugih dokumenata na način propisan ovim Statutom.

Članak 71.

Na zahtjev sredstava javnog informiranja upravna tijela obvezna su davati podatke i pružati izvješća o pojedinim pitanjima iz svoje nadležnosti koja su od neposrednog interesa za rad sredstava javnog informiranja.

Podatke i izvješće o radu tijela iz prethodnog stavka daje Općinski načelnik ili službenik koga ovlasti Općinski načelnik.

Općinski načelnik uskratit će davanje podataka ako podaci predstavljaju, državnu, službenu, vojnu ili poslovnu tajnu.

Članak 72.

Općinsko vijeće svojom odlukom uređuje koji se podaci iz rada i nadležnosti vijeća, Općinskog načelnika i upravnih tijela ne mogu objaviti jer predstavljaju tajnu i određuje način njihovog čuvanja.

IX - USTROJSTVO I RAD JAVNIH SLUŽBI**Članak 73.**

Radi pružanja usluga kojima se osiguravaju nezamjenjivi uvjeti života i rada građana, gospodarskih i drugih subjekata na području općine organiziraju se javne službe.

Članak 74.

Javne službe organiziraju se u području komunalnih djelatnosti, a kada je to zakonom predviđeno i u drugim područjima.

Javne službe utemeljuju se i organiziraju kao javna poduzeća, ako zakonom nije propisan drugi oblik organizacije.

Pojedine javne službe općina može organizirati utemeljenjem tih službi zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave, a radi ostvarenja zajedničkih interesa u tim djelatnostima.

Članak 75.

Odlukom Općinskog vijeća o utemeljenju i organiziranju pojedine javne službe podrobnije se uređuju uvjeti i način obavljanja, te vršenje nadzora nad tom javnom službom.

X - MJESNA ZAJEDNICA**Članak 76.**

Mjesna samouprava organizira se i provodi u Mjesnoj zajednici.

Mjesna zajednica osniva se za jedno naseljeno mjesto ili više međusobno povezanih manjih naselja, koji u odnosu na ostale dijelove čine zasebnu razgranicenu cjelinu.

Članak 77.

Mjesnu zajednicu utemeljuje Općinsko vijeće.

Inicijativu za osnivanje Mjesne zajednice mogu dati građani i njihove organizacije i udruženja, te druga tijela određena ovim Statutom.

Inicijativa za utemeljenje Mjesne zajednice i o promjeni njenog područja obvezno sadrži:

- razloge i područje za koje se obrazuje Mjesna zajednica,
- moguće izvore sredstava za zadovoljenje zajedničkih potreba u Mjesnoj zajednici,
- naziv Mjesne zajednice i njen sjedište.

Članak 78.

Statutom ili odlukom općine može se Mjesnoj zajednici povjeriti obavljanje pojedinih poslova iz djelokruga općine koji su od neposrednog ili svakodnevnog utjecaja na život i rad građana na području Mjesne zajednice.

Sredstva za obavljanje poslova iz prethodnog stavka osiguravaju se u Proračunu općine.

Članak 79.

Statutom Mjesne zajednice, u skladu sa zakonom, uređuje se postupak utemeljenja, djelokrug, tijela i ovlaštenja, tijela Mjesne zajednice, način izbora i opoziv tijela Mjesne zajednice, uređivanje Programa rada Mjesne zajednice, osnove pravila Mjesne zajednice, način finansiranja djelatnosti Mjesne zajednice, obavljanje administrativnih i drugih poslova za potrebe Mjesne zajednice, kao i druga pitanja od značaja za ostvarenje prava i obveza Mjesne zajednice utvrđenih zakonom, Statutom općine i drugim općim aktom Općinskog vijeća.

Članak 80.

Tijela Mjesne zajednice su:

- zbor građana,
- Savjet i druga tijela utvrđen Statutom općine.

Članak 81.

Sredstva za zadovoljavanje potreba i interesa građana u Mjesnoj zajednici obrazuju se od:

- sredstava građana koja oni udružuju putem samodoprinosu ili na drugi način,
- naknada za usluge i druge prihode koje svojim aktivnostima ostvaruju Mjesna zajednica,
- prihodi koje općina ustupa Mjesnoj zajednici u skladu s planovima razvoja Mjesne zajednice odnosno općine, te prihodi koji Mjesnoj zajednici pripadaju od prirodnih resursa temeljno zemljopisnih karakteristika,
- pokloni i druga sredstva.

Članak 82.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravne osobe u pogledu prava i obveza utvrđenih ovim Statutom i Zakonom.

Članak 83.

Mjesnu zajednicu u imovinsko-pravnim odušesima zastupa Općinsko ili Županijsko pravobraniteljstvo.

Članak 84.

Mjesna zajednica, kao pravna osoba, upisuje se u Registar mjesnih zajednica kojeg vodi nadležno općinsko tijelo uprave.

Članak 85.

Mjesna zajednica može utemeljiti zajedničku službu za obnašanje stručnih, administrativnih i drugih poslova.

XI - FINANCIRANJE I IMOVINA OPĆINE**Članak 86.**

Općina ima, u okviru gospodarske politike, svoje prihode kojima, u okviru samoupravnog djelokruga, slobodno raspolaže.

Općini pripadaju javni prihodi u skladu sa propisom Županije.
Prihodi općine su naročito:

- prihod od nepokretnih i pokretnih stvari u vlasništvu općine,
- prihodi od poduzeća i drugih pravnih osoba u vlasništvu općine kao i prihodi od koncesija koje odobrava općina,
- prihodi od prodaje pokretnih i nepokretnih stvari u vlasništvu općine,
- pokloni, nasljedstva i legati,
- općinski porezi i pristojbe čije se stope u granicama određenim Zakonom, uređuju samostalno,
- pomoći i dotacije,
- naknada troškova iz Proračuna Županije za obavljanje županijske uprave koji su preneseni općini,
- drugi prihodi utvrđeni zakonom.

Članak 87.

Radi zadovoljavanja potreba građana, sredstva se mogu prikupljati na temelju neposrednog izjašnjavanja građana u skladu sa zakonom, odnosno Statutom.

Članak 88.

Općina ima Proračun u kome se iskazuju prihodi i rashodi.

Proračun se izrađuje na način predviđen zakonom i donosi se za jednu kalendarsku godinu.

Po isteku godine za koju je Proračun donesen sastavlja se Završni račun i Izvješće o izvršenju Proračuna.

Ukoliko se godišnji Proračun za narednu godinu ne može donijeti prije početka godine za koju se donosi, vrši se privremeno financiranje i to najduže za period od tri mjeseca.

Odluku o privremenom financiranju donosi Općinsko vijeće u skladu sa zakonom.

Članak 89.

Općina samostalno raspolaže prihodima koji joj pripadaju i može se zaduzivati i zaključivati ugovore o kreditu, o čemu odlučuje Općinsko vijeće.

Članak 90.

Općina ima u vlasništvu nekretnine i pokretnine, prava i novac. Imovinom u vlasništvu općine upravlja Općinsko vijeće.

Općinsko vijeće može posebnim propisom, prenijeti pravo vlasništva na drugu pravnu osobu u skladu sa zakonom.

XII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 91.**

Stupanjem na snagu ovog Statuta prestaje važiti Privremeni statut donijet na sjednici Općinskog vijeća broj 01-12-1-117/97 od 18. prosinca 1997. godine.

Članak 92.

Ovaj Statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku općine Tomislavgrad".

Federacija BiH
HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA TOMISLAVGRAD
OPĆINSKO VIJEĆE
BROJ: 01-023-22/99
Tomislavgrad, 26. siječnja 1999.

PREDSJEDNIK OV
Ivan Topić, v.r.